

Fókuszterület: Nyelvtechnológia és bioetika
Munkacsoport: Memoria Regum – Középkori magyar királyok emlékei és emlékezete Európában (Magyar emlékezeti helyek)
Vezető: Prof. Dr. Papp Imre

Kutatási terv

1. A kutatási előzmények

Bárány Attila korábban (2003-2006) részt vett a „A középkori magyar királyok emlékei” c. OTKA-projektben (T 34209, 2007; vezető: Takács Imre, folytatva az 1990-es években megkezdett OTKA-kutatást, Középkori magyar királyok emlékei, Kovács Éva, Lövei Pál, OTKA T 18551). Bárány Attila is részt vett eredményei közzétételével a Luxemburgi Zsigmond-kiállításon (Budapest-Luxemburg). Bárány Attila kutatta a területet: 2002-2005 MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj: BO/00208/02: Magyarország és Európa: Magyarország nyugati külpolitikája, különös tekintettel Angliára (1437-1526); ill. 2005-2008: OTKA-projektjében (Magyarország és Európa: Magyarország nyugati külpolitikája, különös tekintettel Angliára (1235-1437), F 48423. Györkös Attila kutatta a 15. századi, V. László és Mátyás- és Jagelló-kori francia-, illetve burgundi magyar kapcsolatokat, vizsgált eddig feltáratlan ikonográfiai forrásokat a *Bibliothèque Nationale de France*-ban, a *Bibliothèque Municipale Lyon/Part-Dieu*-ben és a *British Library*-ben. Bradács Gábor PhD-hallgató kutatásai – a 15. századi német-osztrák narratív források Magyarország- és Mátyás-képének vizsgálatával – kiválóan bevonhatóak a munkába. Forisek Péter vizsgálta a klasszikus antikvitás irodalmi és tárgyi emlékeinek hatását a 15. századi magyar történetírásban, pl. az antik feliratok összegyűjtőit. A magyar történelmet megkísérlik összekötni az antikvitással (legismertebb példája Hunyadi Mátyás a római Corvinus-nemzetség összekapcsolása). Bársony István évtizedek óta kutatja a 20. századi Mátyás-historiográfiát.

2. A kutatási program

2.1. Hungarica-kutatás

Célunk a középkori, elsősorban nyugat-európai, a magyar uralkodókhöz, dinasztia-tagokhoz (pl. szentek) kapcsolódó írott (elbeszélő, okleveles, liturgikus, valamint inventáriumok) források összegyűjtése; felmérjük az ikonográfiai forrásokat, tárgyi emlékeket.

2.2. Imagológia: Magyarország képe a középkori Európában, a magyarság-kép alakulása

A kutatás során Györkös Attilával közösen vállaljuk a magyarországi dinasztikus emlékezet további kutatását, nem csupán a királyi emlékek vonatkozásában, hanem a magyar vonatkozású, elsősorban Zsigmond- és Hunyadi-kori döntően nyugat-európai (francia, burgundi, angol, olasz) írott és ikonográfiai források, tárgyi emlékek feltárását:

Munkafázisok, módszerek: nélkülözhetetlenek ítélnék meg a helyszíni felmérést, forrásgyűjtést (alapvetően nagy levéltári állományokban, pl. Párizs, Dijon, London); fotózás, digitalizálás, leírások készítése, leletkataszter készítése. A kutatás alapvetően a Mátyás-kori humanizmusról élő kollektív európai emlékezet kialakulását vizsgálja (pl. a Corvina-könyvtár és emlékezete a nyugat-európai történeti tudatban, kortárs és 16-17. századi visszaemlékezésekben, korabeli sajtóanyagban, vitairatokban; hogyan él a kortárs Európában Mátyás a humanista uralkodó képe; Mátyás-, ill. kriptó-Corvinus-portrék elterjedése Európában. A munka előkészítése már megkezdődött a „*Matthias and his legacy*” c. konferencián Hasonlóképp vizsgálnánk Luxemburgi Zsigmond európai képét – ikonográfiai megjelenéseivel egyetemben – s hogyan él a magyar illetve a cseh és német emlékezetben az internacionalista uralkodó mítosza. Ehhez szükséges lenne bécsi (Österreichische Nationalbibliothek, Haus-, Hof- und Staatsarchiv), müncheni (Bayerische Staatsbibliothek, Bibliothek der Monumenta Germaniae Historica) és wolfenbütteli (Herzog-August-

Bibliothek) levéltári és könyvtári anyagok, ősnyomtatványok, nyomtatott források hungarica-
anyagának feldolgozása. Vállaljuk a Mátyás-kép 20 századi változásainak áttekintését. A
kutatás kapcsolódik „A magyarok emlékezete más kultúrákban, magyar emlékezeti helyek a
világban témához” is.

Részt kívánunk venni a fókuszterület „Emlékezeti helyek” programjának munkálataiban,
kutatások folytatásával, szócikkek készítésével.